Redacțiunea și Administrațiunea: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„Gazeta" iese în fiecare ḑi.

Pe unŭ anu 12 fior., pe șese lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate: pe anu 40 fr., pe șese lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Se prenumeră: la poste, la librării și pe la dd. corespondenți.

Anunciurile: O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.

Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrămită.

ANULŬ LI.

NR. 6. LUNĬ, MARȚĬ, 12 Ianuarie. 1888.

Jubileulŭ de 50 de anĭ alŭ „GAZETEI TRANSILVANIEI".

Clușŭ, 3 Ianuarie v. 1888.

Frate Aurel! Depărtatŭ în afacerĭ, îmĭ era imposibilă împlinirea datoriei ce o are fiesce-care Românŭ către veteranulŭ organŭ politicŭ alŭ nostru cu ocasiunea sĕrbătorirei aceluia.

Inima și cugetulŭ meu înse era la voi și mĕ încălḑiam în consciința, că poporulŭ românŭ, mai vigurosŭ și mai consciu de drepturile sale ca acum 50 de anĭ, condusŭ și în viitorŭ pe căile sale spinóse de organele proprii probate în luptă, va persevera și va ajunge la realisarea dreptelorŭ sale postulate, avêndŭ dreptulŭ de a ḑice aḑĭ potestății: „In hoc Caesar potuit, juris habere nihil!"

Primesce scumpe frate și felicitările mele! **Iuliu Coroianŭ.**

Bistrița, 1 Ianuarie 1888.

Felicitările nóstre la jubileu! **Silasi. Marin. Hangan. Bailla. Morar, Grigorescu.**

Ploescĭ, 31 Decemvre 1887.

Purtațĭ cu curagiu și cu stăruință lupta pentru drepturile Româniloru transcarpatinĭ, ca prin cultură, progresŭ și libertate sĕ se realiseze câtŭ mai curêndŭ dorințele vóstre:

„Gazetei Transilvaniei" și Redactorilorŭ ei unŭ: *Vivat, crescat, floreat!*

Virgiliu Popescu, Cloaje, Romanescu, Negoiescu, Crapellianu, N. C. Săruleanu, C. Jenescu, G. T. Stănescu, Germănescu, Ioanŭ G. Stroescu, G. Bureția, Dumitru G. Moțoiu, G. Cârjeanu, I. Eliade, A. C. Pârvulescu, Vasilie Bureția, G. Dobrescu, B. Rocneanu, B. Spirescu, N. I. Davidescu, G. Millescu, D. Marinianŭ, I. N. Radovicĭ, Pavelŭ P. Panțu, Z. Ovessa, I. R. Goga, Pîrvu Tomoșoiu, D. Z. Popescu, Stefanŭ Iancu.

Bucurescĭ, 1 Ianuarie 1888.

Salutândŭ jubileulŭ „Gazetei Transilvaniei" ca o gloriă națională, facŭ auguriile cele mai călduróse. Preotulŭ **Dr. Radu.**

Timișóra, 1 Ianuarie 1888.

Amicii progresului și drepturilorŭ naționale salută cu viuă bucuriă jubileulŭ, urézā isbêndă și lungă viéță bĕtrânei „Gazete."

Meletie Drăghiciu, Pavelŭ Rotariu, Emanuelŭ Ungurianu.

Borgoprundŭ, 1 Ianuarie 1888.

Bucuriei vóstre de astăḑĭ, ca tótă românimea, ne alăturămŭ și noi. Suntemŭ mândri de acestŭ insemnatŭ evenimentŭ în viața nóstră politică-literară și rugămŭ Dumneḑeirea, ca și de aicĭ înainte sĕ vĕ dée putere în lupta ce o purtațĭ pentru câștigarea drepturilorŭ și libertății nóstre politice naționale. Mulțĭ anĭ înainte!

Simeon Monda, Dr. Hanganuț Eliseu, . .*) Danŭ, Ionŭ Dologa, Atanasiu Ușieru, Toderŭ Vrășmașŭ, Iuliu Suceava, Iacobŭ Rusu, Iacobŭ Onea, Pavelŭ Beșia, Anchedim Candale, George Giția, Simionŭ Pahone, Danilă Șiuta, Ionŭ Arbanŭ, Stefanŭ Vrășmașŭ, Pavelŭ Lunganŭ, Ionŭ Boariu, Victorŭ Avramŭ.

Constanța, 1 Ianuarie 1888.

Trăiască „Gazeta Transilvaniei!" Sĕ trăescĭ pentru isbênda sfintei lupte.

Dr. Drăgescu, G. Brăteanu.

*) Ne lescifrabilu.

Branŭ, 31 Decemvre 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! Cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ alŭ multŭ prețuitei nóstre foi naționale „Gazeta Transilvaniei", pe care scumpulŭ d-tale și neuitatulŭ nostru profesorŭ și directorŭ, din deceniulŭ alŭ șeselea, o-a edat'o și redigeat'o aprópe o jumĕtate de secolŭ cu o virtute și abnegațiune ce nu se póte descrie — binevoesce, te rogŭ, a primi și din parte-mĭ sincerile și cordialele manifestațiunĭ ale gratulațiunei mele. Atotputerniculŭ Tată cerescŭ sĕ-țĭ oțĕlescă atâtŭ puterile corporale, câtŭ și cele spirituale întru mulțĭ anĭ spre a puté păși cu mândriă la cârma navei nóstre naționale, care are lipsă de adevĕrațĭ piloțĭ și apostolĭ ai Românismului amenințatŭ de talasurile distrugĕtóre ale neîmpăcatului oceanŭ! **Ioanŭ Stoianŭ.**

Galați, c. Făgărașu, 31 Dec. 1887.

Primesce On. D-le Redactorŭ cele mai cordiale felicitărĭ la împlinirea a 50 anĭ dela ivirea celui dintâiu ḑiarŭ românŭ, „Gazeta Transilvaniei," în sînulŭ poporului nostru, și primesce totdeodată asigurarea deosebitei mele stime și recunoscințe.

Nicolau Aronŭ, capelanŭ.

Grădisce, la 1 Ianuarie v. 1888.

Jubileulŭ de 50 anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei", ca unŭ mare evenimentŭ în viéța nóstră națională serbându-se astăḑĭ, nu numai de cei adunațĭ la Brașovŭ, ci de toțĭ, carĭ alăptându-se la sînŭ de Română, simțescŭ românesce, ne îndémnă și pre noi a ne depune omagiele înaintea sĕrbătoriților.

Preamăritŭ fie fundatorulŭ primului luceafĕrŭ, părintele ḑiaristicei române; lăudațĭ fie bravii urmașĭ, propagatorii luminei naționale, carĭ cu pena în mână timpŭ de 50 anĭ au luptatŭ pentru drepturile naționale, pentru luminarea poporului românescŭ și cultivarea tinerelorŭ generațiunĭ.

Trăescă „Gazeta", farulŭ românismului, stânca neînfrântă de valurile șovinismului dușmanŭ și mana spirituală a Româniloru! Trăescă sĕrbătoriții D-nii G. Barițŭ și Dr. A. Mureșianu! Trăescă garda națională a „Gazetei"! Trăiescă și binecuvêntatŭ de Dumneḑeu fie și poporulŭ românŭ, care în butulŭ nenumĕratelorŭ jertfe și suferințe a susținutŭ acestŭ organŭ de publicitate!

In numele preoțimei, învĕțătorimei și poporului românŭ din tractulu protopopescŭ alŭ Ulpiei Traiane:

Popŭ Avelŭ Bociatŭ, parochŭ alŭ Grădiscei și adm. protopopescŭ alŭ districtului Ulpiei Traiane, **Andreiu Ionașŭ,** parochulŭ Clopotivei și notaru districtualŭ, **Nicolau Trimbițoniu,** învĕțătorŭ în Grădisce.

„Meminisse juvabit".

Budapesta, 25 Decemvre 1887.

Am ḑisŭ în *„numĕrulŭ festivŭ"* alŭ „Gazetei", că pentru a judeca cu temeiu, cu competință *presentulŭ,* relativŭ la luptele nóstre politice-naționale, și pentru a avé cualificațiunea d'a combina și a da votŭ îndreptățitŭ asupra viitorului, neapĕratŭ, se recere: *a studia și cunósce și apreția bine-bine trecutulŭ.* Căcĭ presentulŭ din trecutŭ a procesŭ, întocmai precum viitorulŭ din presentŭ trebue sĕ se deducă. Și decă presentulŭ se va găsi corĕspunḑĕtorŭ trecutului, și decă în desvoltare progresŭ se va constata: atuncĭ vina nouĕlorŭ generațiunĭ va fi, decă progresulŭ nu va continua și nu va duce la scopŭ.

Pentru d'a înlesni priceperea acestei sentințe, adaugŭ aci și recomandŭ atențiunei comune următórele:

Sĕ nu perdemŭ din vedere, că luptele Românilorŭ din Impĕrăția Habsburgilorŭ, după unŭ sclavagiu greu și rușinosŭ, ce prin secolĭ le crease aristocrația maghiară, au începutŭ — ca sĕ ḑicemŭ așa, cam înainte cu anĭ 200, au începutŭ *parțialŭ,* conformŭ spiritului epocei și împrejurărilorŭ domnitóre, mai numai prin *clerŭ,* mai vêrtos pentru libertatea *Bisericii naționale,* unii căutând'o în gravitarea spre *Apusŭ,* alții spre *Rĕsăritŭ;* dér și unii și alții profitândŭ de micele avantage câștigate, în interesulŭ *culturei naționale.* Massele poporului au rĕmasŭ sclave. Dér pornirea s'a făcutŭ.

Sĕ nu perdemŭ din vedere, că celŭ dintâiu, căruia i-a mers vestea până josŭ la coliba iobagilorŭ, cumcă se interesézā de *massele poporului,* a fostŭ împĕratulŭ *Iosif alŭ II-lea.* Și atuncĭ massele poporului nostru din Transilvania la 1784, fără de nicĭ o inteligință — s'au pusŭ ele de sine în mișcare și prin focŭ și ferŭ și multŭ sânge vĕrsatŭ și-au manifestatŭ vitalitatea și valórea. Dér grandiósa mișcare, tocmai pentru că lipsită de inteligință, lipsită de succese a fostŭ.

Sĕ nu perdemŭ din vedere, că deși lipsită de succese a fostŭ acea mișcare a masselorŭ poporului ardelénŭ, totușĭ sângele vĕrsatŭ, și — așa ḑicêndŭ din cenușa devastatelorŭ castele ale tiranilorŭ secularĭ, a rĕsăritŭ *„Supplex Libellus Valahorum Transilvaniae"* dela 1791, pentru *egalitatea de dreptŭ politică națională,* operă a inteligintei, specialŭ a celei din fruntea Bisericilorŭ naționale, unica care p'acelŭ timpŭ esista și putea sĕ se rostéscă în numele poporului, subscriindu-se: *humillimi perpetuoque fideles subditi Clerus, Nobilitaris Civicusque Status universae nationis in Transilvania Valachicae".* Dér tocmai pentru că bine cunoscută era opera de a clerului și anume a clerului superiorŭ, fără vr'o sprijinire directă din partea masselorŭ poporului séu a vre-unei inteligințe superióre a poporului, acelŭ „Supplex Libelus" fără multe forme pusŭ a fostŭ la dosarŭ. Cu tóte acestea, pasul a fostŭ unŭ progresŭ în desvoltarea logică a luptei.

Sĕ nu perdemŭ din vedere, că la 1848, pentru prima dată vedemŭ întrunindu-se pe „Câmpulŭ libertății" de lângă Blașŭ massele poporului împreună cu clerulŭ și cu o inteligință mirénа națională numerósă, producêndŭ la momentŭ o impresiune imensă și decretândŭ o programă comună pentru toțĭ Românii din *Ardelŭ.* Totușĭ acestŭ mare și eclatantŭ progresŭ în desvoltarea luptei naționale lipsitŭ a fostŭ de resultatele dorite și așteptate, și s'a datŭ cu socotéla, că causa a fostŭ, căcĭ și acea grandiósa mișcare totŭ numai parțială era, fără conțelegere și conlucrare solidară cu maioritatea elementului nostru din Bănatŭ și părțile ungurene.

Sĕ nu perdemŭ din vedere, că abia pe la începutulŭ anului 1849, representanții noștri naționalĭ de prin tote părțile întrunițĭ în Viena, in frunte cu episcopulŭ *Șaguna,* consistândŭ altcum din elemente fórte disparate, dér fiindŭ-că timpulŭ părea favorabilŭ, au ajunsŭ a pricepe și au enunțatŭ drept basă a programei naționale marele adevĕrŭ: *Numai în împreunarea tuturorŭ Românilorŭ într' unŭ corpŭ politicŭ-naționalŭ „este salute pentru noi":* pe acéstă basă formulândŭ în petițiunea din 25 Februariu 1849 către Impĕratulŭ *Francisc Iosif* postulatele comune ale tuturorŭ Românilorŭ și specialŭ *punctulŭ primu* verbalŭ sună așa: *„Unirea tuturorŭ Românilorŭ din statulŭ Austriacŭ într'o singură națiune de sine stătătóre, sub sceptrulŭ Austriei, ca parte întregitóre a Monarchiei".*

Sĕ nu perdemŭ din vedere, că tóte câte d'atuncĭ și până astăḑi s'au făcutŭ cu abatere dela acea programă comună, din inspirațiune séu seducere străină s'au făcutŭ și dăunóse urmărĭ au avutŭ pentru causa nóstră. Nicĭ nu dóre ceva mai tare pe contrarii noștri naționalĭ, ca nisuințele și stăruințele nóstre, d'a ne constitui în solidaritate într'unŭ unicŭ corpŭ naționalŭ, în cadrulŭ Monarchiei. D'aci se esplică causele, pentru carĭ dela 1861 până la 1881, anĭ 20 au fostŭ de lipsă până sĕ ajungemŭ la adunarea și programa comună dela Sibiiu, care este primulŭ pasŭ d'a reveni la basa dela 1849 din Viena. Totŭ d'aci se esplică acusările și țipetele celorŭ dela putere că — noi naționalii rĕi patrioțĭ suntemŭ și gravitămŭ afară din centrulŭ lorŭ. Da, firesce că gravitămŭ și tindemŭ afară din centrulŭ lorŭ: pentru că vitalitate avemŭ, ér acésta în centrulŭ lorŭ neadmisă este!

După tóte acestea — fapte positive, sĕ nu perdemŭ din vedere, că proiectulŭ de evoluțiune în elementulŭ nostru naționalŭ și popularŭ, dela primele sale începute, treptatŭ progresândŭ decurge, că prin urmare, conformŭ împrejurărilorŭ grele, predecesorii noștri din trecutŭ și-au făcutŭ datorința, ér generațiunilorŭ mai june, ce astăḑĭ aspiră și ca mâne au sĕ fiă chemate la conducere, nu le rĕmâne, decă vorŭ sĕ fiă seriόse și reale decâtŭ — sĕ se cualifice bine-bine, ca sĕ și-o pricépă și împlinéscă și ele a lorŭ datorință cu zelŭ și demnitate, și atuncĭ sigurŭ nu numai vorŭ conduce poporulŭ din pustiă în pămêntul făgăduinței, ci gusta-vorŭ și din ródele Canaanului: ceea ce nouĕ luptătorilorŭ de până acum dat nu nĭ-a fostŭ*).

V. Babeș.

*) Asupra ideilorŭ esprimate în acestŭ articulŭ vomŭ reveni cu altă ocasiune. — *Red.*

Vorbirile

ținute la banchetulŭ festivŭ datu cu ocasiunea jubileului „Gazetei Transilvaniei.“

Vorbirea d-lui St. *Bobancu*:

Ferice de poporulŭ, ai cărui preoțĭ, cunoscêndu-șĭ sfânta lorŭ chiămare, se punŭ în fruntea întreprinderilorŭ lui, menite a'i îmbunătăți sórtea!

Ferice de poporulŭ, ai cărorŭ preoțĭ în orĭce momentŭ și în orĭce împrejurărĭ gata suntŭ a lua crucea'n mână și a se pune în fruntea întreprinderilorŭ lui naționale, jertfindu-se pentru binele și interesele națiunei lorŭ!

Dér ferice și de acei preoți, căcĭ mare le e rĕsplata, gata fiindŭ și poporulŭ a'șĭ da viéța pentru ei!

Fericitŭ e și poporulŭ românescŭ, căcĭ se póte făli cu asemenea preoțĭ!

Venerabilii părințĭ sufletescĭ, carĭ adĭ se află în mijloculŭ nostru, facŭ parte din acea clasă de vrednicĭ preoțĭ, carĭ nu se dau îndĕrĕtŭ dela nicĭ o jertfă, când e vorba de binele și interesele națiunei lorŭ, — facŭ parte din acea clasă de harnicĭ și demnĭ preoțĭ, carĭ se potŭ mândri, pentru faptele lorŭ, numai cu rĕsplata neamului lorŭ.

Inchinŭ decĭ paharulŭ acelor vrednicĭ preoțĭ ai noștri, carĭ ținŭ sĕ se fălescă și se potŭ făli, pentru faptele lorŭ, cu rĕsplată românéscă, ér nu cu rĕsplată dușmănéscă!

Se trăiéscă!

Vorbirea d-lui preotŭ și adm. prot. *A. Raicu* din Cohalmŭ:

Domnilorŭ! S'a vorbitŭ aicĭ, că prin muncă se ajunge la libertate. Nimicŭ mai adevĕratŭ ca acésta. Dér când munca se face numai din o parte, ea nu e atâtŭ de perseverantă și strajnică, ci devine cu atâtŭ mai durabilă și mai roditóre, cu câtŭ ea este sprijinită de puterĭ unite.

Dreptŭ aceea ridicŭ paharulŭ meu pentru d-lŭ St. Bobancu, care împreună cu ceilalțĭ d-nĭ colaboratorĭ presențĭ și absențĭ șĭ-au datŭ mâna și șĭ-au întrunitŭ puterile cu d-lŭ Redactorŭ Dr. A. Mureșianu, oțĕlindŭ prin acésta munca.

Sĕ trăiéscă!

Vorbirea d-lui parochŭ *Comanescu* din Codlea ținută:

In onórea advocaților români cu inima adevĕratŭ românéscă, arătândŭ trebuința ce au de legiștĭ în timpulŭ de astădĭ, din causa pré multelorŭ legĭ, Românii carĭ, nefolosindu-se de legĭ în multele afacerĭ de proprietățĭ, fiindŭ că nu sciu ungurescе, îșĭ pierdŭ dreptulŭ lorŭ strămoșescŭ.

Sĕ trăéscă decĭ legiștii românĭ, carĭ înaintea legii apĕră interesele și drepturile poporului românŭ!

Din camera ungară.

In camera unguréscă doi deputațĭ au interpelatŭ guvernulŭ asupra situațiunei esterne. Tonulŭ unuia din interpelanțĭ, alŭ lui Perczel, a produsŭ mare nemulțumire în Viena. Etă interpelările:

Deputatulŭ *Helfy*, amintindŭ scirile aduse de întréga pressă din țéră și din streinătate cu privire la concentrările continue de trupe rusescĭ la granițele monarchiei austro-ungare, ḑice că aceste scirĭ s'au adeveritŭ prin conferințele militare, carĭ s'au repețitŭ în timpulŭ din urmă fórte desŭ sub presidiulŭ monarchului în Viena; nu póte însĕ aproba faimele carĭ s'au rĕspânditŭ de repețite orĭ în pressă, că s'a ivitŭ deosebire de părerĭ între o persónă militară înaltă și între ministrulŭ de esterne, și anume că acéstă persónă a fostŭ de părere, că pentru evitarea resbelului ar fi mai bine a se face concesiunĭ în cestiunea bulgară. Oratorulŭ speră că astă scire este falsă, dér deórece s'a publicatŭ odată, îșĭ ține de datoriă a respinge chiar și idea unui astfelŭ de amestecŭ anticonstituționalŭ alŭ unei persóne militare, fiă ea câtŭ de înaltă. Crede că nicĭ regele nicĭ regimulŭ, nicĭ parlamentulŭ nu vorŭ suferi acésta. Intrébă apoi, décă Rusia concentréză mereu trupe la granițele Galiției. Acéstă întrebare și-o pune tótă lumea, fiind-că toțĭ sciu că Austro-Ungaria nu a datŭ Rusiei nicĭ celŭ mai micŭ pretextŭ pentru o astfelŭ de manifestațiune ostilă. Dér deși este adevĕratŭ, că întréga națiune doresce pacea, căcĭ noi toțĭ scimŭ ce lipsă avemŭ de dênsa, cu tóte acestea este adevĕratŭ că nicĭ unŭ singur Ungurŭ nu doresce pacea cu orĭ ce prețŭ. Oratorulŭ amintesce programulŭ politicei austro-ungare în Orientŭ, care are ca țintă, de a face popórele de acolo state autonóme fără protectoratŭ, arată periculele ce s'ar nasce din orĭce abatere dela programulŭ acesta.

„Interesele nóstre vitale — ḑice elŭ — suntŭ strînsŭ legate de cestiunea bulgară. In momentulŭ în care amŭ concede Rusiei sĕ desfășure acolo flamura panslavismului trebue sĕ fimŭ pregătițĭ la aceea, că ea va face acésta și în monarchia nóstră și în prima lună în patria nóstră!

Oratorulŭ întrébă, décă ministrulŭ de esterne a făcutŭ pașii necesarĭ pentru ca sĕ capete dela Rusia lămurirĭ despre scopulŭ și ținta pregătirilorŭ sale. Elŭ nu se îndoesce că guvernulŭ a făcutŭ totŭ posibilulŭ între marginile programului sĕu pentru susținerea păcii, dér presupunêndŭ că tóte au fostŭ înzadarŭ, nu ar fi bine, décă guvernulŭ arŭ lua inițiativa la o resolvare internațională a acestei cestiunĭ și anume în direcțiunea urmărită de programulŭ sĕu?

In fine vorbitorulŭ interpeléză în cestiunea alianțelorŭ, întrébă în ce constă ființa alianței cu Germania și cu Italia, și când și până la ce punctŭ se póte conta pe acésta. Cetesce apoi vorbele cunoscute de ministrulŭ Kalnoky din Septemvre 1886, că fiăcare din aliațĭ are și interesele sale particulare, care nu întră în sfera intereselorŭ celuilaltŭ statŭ; că alianța se mărginesce numai de a garanta posițiunea independentă de mare putere a monarchiei, că în Bulgaria nu esistă nicĭ unŭ interesŭ germanŭ de apĕratŭ etc.

Oratorulŭ ḑice că décă lucrurile stau într'adevĕrŭ astfelŭ, cum le-a arătatŭ ministrulŭ Kalnoky, décă cestiunea bulgară este o cestiune specială a Austro-Ungariei, în care acésta nu póte conta la ajutorulŭ aliaților, atuncĭ alianța nu are nicĭ unŭ scopŭ, deórece în presentŭ numai cestiunea bulgară periclitéză interesele monarchiei.

„Suntemŭ noi óre într'adevĕrŭ numai de aceea bunĭ, ca sĕ asigurămŭ și sĕ apĕrămŭ Alsația-Lotaringia pentru Germanĭ? Ce ar ḑice principele Bismark, décă ministrulŭ președinte ar declara că Alsația-Lotaringia este pentru noi Hekuba? Căcĭ nu încape nicĭ o îndoiélă, că Alsația-Lotaringia pentru Nemțĭ nu este atâtŭ de importantă ca Bulgaria pentru noi. E posibilŭ că prin intrarea Italiei în alianță s'au schimbatŭ lucrurile în favorulŭ nostru, că întru adevĕrŭ mai putemŭ conta la ajutorŭ. Dér pentru ca noi sĕ facemŭ totŭ pentru susținerea păcii, ba chiar și concesiunĭ, nu avemŭ lipsă de alianță.“

In fine oratorulŭ încheiă ḑicêndŭ căʼșĭ va desvolta mai departe interpelarea după rĕspunsulŭ ministrului-președinte.

Deputatulŭ Nicolau *Perczel* sen., fostulŭ fișpanŭ alŭ comitatului Barany, adresă următórea interpelațiune guvernului comunŭ în aceeașĭ cestiune:

Oratorulŭ dojenesce politica europénă, care în modŭ lașŭ se retrage dinaintea politicei ruse, și doresce o resolvare grabnică a cestiunei orientale față cu Rusia. Vorbesce apoi cu cuvinte vătĕmătóre despre intențiunile Rusiei, ale cărei unelte suntŭ unŭ tîmpitŭ, dér fanaticŭ clerŭ, o mincinósă...

Președintele se vede silitŭ a-lŭ admonia sĕ'șĭ alégă espresiunile. Stînga lărmuesce, strigândŭ că are dreptate vorbitorulŭ.

Perczel amintesce curajulŭ națiunei bulgare, care singură a resistatŭ pretensiunilorŭ rusescĭ și crede că deja mai nainte ar fi pututŭ fi înfricată Rusia print'o acțiune diplomatică a Europei. Ișĭ esprimă apoi părerea de rĕu că monarchia e încă nedecisă. Ḑice că politica Austro-Ungariei trebue sĕ corĕspundă spiritului de libertate și independență a popórelorŭ; că nu trebue sĕ concédă ca Rusia sĕ asuprescă popórele balcanice și sĕ'șĭ câștige acolo érășĭ posițiunea de mai nainte; că parola trebue sĕ fie de acum încolo: *Russiam esse restringendam.* (Aplause în stînga estremă.)

CRONICA POLITICĂ.

Diarulŭ „*Post*“ din Berlinŭ publică din nou unŭ articulŭ îndreptatŭ *în contra Rusiei.* Germania, ḑice numita fóiă, observă o liniște împunĕtóre față cu provocările Rusiei, dér urmăresce cu atențiune încordată pregătirile ei pentru atacŭ. Indată ce aceste pregătirĭ vorŭ fi ajunsŭ la unŭ gradŭ óre-care, Germania va trebui sĕ ia mĕsurile sale de siguranță. Nu va face însĕ nimicŭ până ce Rusia nu va ajunge la marginea estremă a armărilorŭ, în care timpŭ se mai potŭ aplana lucrurile. Puterile se mai potŭ înțelege, fiindŭ chiar armate până în dinți, dér suntŭ rare esemplele unei asemenea ințelegerĭ.

Intr'aceea împeratulŭ *Wilhelm* se folosesce de orĭ-ce ocasiune spre a'șĭ esprima speranța în susținerea păcii. Acésta a făcut'o și cu ocasiunea primirei președinților ambelorŭ camere ale dietei prussiane, în ḑiua de 20 Ianuariu. Totŭ în sensulŭ păcii s'a declaratŭ și prințulŭ de *Bismark* într'o convorbire cu ambasadorulŭ germanŭ în Hamburg de Kusserov și cu frații Ohlendorff.

In 21 Ianuarie n. 1888 *Polonii din Galiția* au serbatŭ aniversarea a 25-a a rĕscólei poloneze dela 1863, cu parastase celebrate în tóte bisericele pentru Polonii căduțĭ și cu cântărĭ naționale. Tóte balurile și petrecerile au fostŭ sistate pentru acéstă ḑi. Unŭ publicŭ fórte nu-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

POPA CARE SCIE CARTE

(Poveste culésă de V. A. Ureche.)

Faima învĕțăturei părintelui Onofrei trecuse de jităria satului și, din omŭ în omŭ, ea străbătuse până la Suceava și la Suceava rĕsbi păn' la urechile lui Stefanŭ Vodă.

— Méi, ce-i de popa dela Bărbeștĭ, ḑise într'o ḑi la Divanŭ Ștefanŭ-Vodă, că i se închină lumea ca la popa celŭ mai cărturarŭ. O sĕ mĕ ducŭ într'o ḑi la Bărbeștĭ sĕ-lŭ vĕdŭ și eu.

Și étă, mări, că sosi ḑiua aceea când trebile țĕrii duseră pe Stefanŭ-Vodă la Romanŭ, și cum Bărbeștii suntŭ la o asvĕrlitură de praștiă din Romanŭ, numai ce-i dete lui Vodă în gândŭ, sĕ mérgă într'o séră la Bărbeștĭ sĕ afle pe părintele Onofrei, celŭ vestitŭ de carte multă.

Incălecă Măria sa Vodă pe calulŭ lui celŭ albŭ de ți-se părea când ilŭ vedeai că-i arhanghelulŭ călare; și făr' de alai, numai cu doi, trei slujbașĭ mearse la Bărbeștĭ.

Dér pasă-mi-te și aflase Șoltuzulŭ Vrajbă că o sĕ vie la Bărbeștĭ Vodă, că au slujbașii micĭ iscóde pe lângă cei mai marĭ. Și așa chitea Vrajbă, că la dênsulŭ o sĕ tragă dreptŭ Stefanŭ-Vodă, că elŭ era celŭ mai mare dintre cei micĭ.

Numai Vodă trase dreptŭ la părintele Onofrei. Geaba Șoltuzulŭ așternuse velințe vîrstate ca ogórele de tómnă, de-alungulŭ bătăturii casii, pe prispe și în cămărĭ; geaba adusese dela mănăstire divanŭ de mătase, ca sĕ se odihnéscă pe elŭ Măria Sa Vodă. Buciumele ḑiceau pe întrecute cu viorele în chiotórea bătăturei, lângă pîrlazŭ, și din colibele de scândurĭ nouĕ, cu mirosŭ de bradŭ, se urca la înaltulŭ cerului fumul focurilorŭ unde jupănésa lui Vrajbă, fetele lui, nepótele și vecinele, cu mânecile suflecate până în bata gâtului, învĕrteau, unele frigărĭ cu berbecĭ întregĭ de se rumeneau la dogorela jarului, și altele priveghеau în cuptóre mălaiulŭ întinsŭ pe frunde de nucă verde, crescêndŭ ca gogósa aurită, pe când argații întorceau, hăulindŭ o doină la teasculŭ din care curgea, ca aurulŭ topitŭ, împrăștiindŭ moi miresme uleiulŭ de semințe próspetă, pentru pregătitŭ bucatele lui Vodă. Tóte erau gata de bună primire a Domnului la casa lui Vrajbă, dér Vodă ḑise Șoltuzului: „*Nu numai cu pâne trăesce omulŭ, ci și cu totŭ cuvêntulŭ ce ese din gura lui Dumneḑeu.*“ Du-mĕ jupânŭ Șoltuze la gazdă la părintele Onofrei, că nesecatŭ isvorŭ curge și acolo de sfatŭ bunŭ și de graiu domiritŭ.

Sĕ nu mai lungimŭ vorba, boerule, că vorba lungă sărăcia în pungă. Câtŭ vĕḑu Măria sa Vodă pe părintele Onofrei și câtŭ din buzele lui rĕsună la auḑulŭ lui Vodă graiulŭ românescŭ, nicĭ că mai îi trebui lui Ștefanŭ-Vodă sĕ stea cu popa la sfatŭ, până ce sĕ se urce cloșca cu puii pe cerŭ cale de multe sulițĭ și mi-lŭ știa Vodă pe popă, din firŭ a pĕrŭ. Cu mehenciulŭ minței sale, probă de ajunsŭ și de rĕmasŭ făcuse Vodă de învĕțătura popi.

Atuncĭ Vodă, care nu iubea minciuna și era mare dușmanŭ alŭ faimei celei neîntemeiate, se hotărî sĕ deștepte satulŭ din înșelăciune. Ce ḑicŭ satulŭ? Lumea întrégă.

— Părinte Onofrei, ḑise Ștefanŭ-Vodă când fu gata de plecare: Lumea se închină sfinției tale, ca la celŭ mai învĕțatŭ preotŭ. In Moldova întrégă faima învĕțăturei sfinției tale se luptă sĕ întunece și pe a episcopilorŭ și chiar pre a înaltŭ pré sfințitului mitropolitŭ. Pentru ca și eu, ca tótă lumea, sĕ-mĭ plecŭ cu umilință capulŭ înaintea sfinției tale, m'am hotărîtŭ sĕ punŭ la încercare adêncimea minții și înălțimea gândului sfinției tale.

Trei întrebărĭ o se-țĭ punŭ, cinstite părinte, și nu îndată, ci în vade de una lună de ḑile aștептŭ sĕ-mĭ rĕspunḑĭ la acele trei întrebărĭ. Adĭ este 15 Florarŭ; la 15 Cireșarŭ vei veni la Romanŭ. Acolo voiu fi eu și cu totŭ Divanulŭ țĕrei, la episcopie; intră în Divanŭ la sórele a chindie. Décă rĕspunḑĭ bine la o întrebare numai, nu vei fi spênduratŭ de gâde, ci tăiatŭ; décă la a doua întrebare rĕspunḑĭ bine, armașulu mare te va ucide cu chiar buzduganulŭ domnesc; décă rĕspunḑĭ, cum se cade, la tustrele întrebările mele, te facŭ *episcopŭ de Rădăuți.* Nu-mĭ place faima altoită în crăngile stufóse a pomului minciunii!

— Ascultŭ, Măria ta, ḑise popa, galben ca fuiorulŭ de borangicŭ și tremurândŭ ca para făcliei dela toiagulŭ mor-

merosŭ a luatŭ parte la aceste ceremonii.

Organulŭ cancelariei rusescĭ, „*Nord*“, din Bruxella, dice că decă cuvintele pacĭnice ale Țarului din rescriptulŭ sĕu cătră guvernorulŭ generalŭ din Moscva n'au făcutŭ sĕ se însenineze orisontulŭ internaționalŭ, causa este Austro-Ungaria care nu voesce sĕ se lapede de neîncrederea în manifestările de pace rusescĭ, ci simulézǎ numai temerĭ, carĭ suntŭ mai multŭ simulate decâtŭ sincere. „Nord“ se provócă ca dovadă la învinuirile foilorŭ rusescĭ, că Austro-Ungaria tinde la protectoratulŭ asupra peninsulei balcanice, încurageză mereu pe prințulŭ de Coburg și paraleză din tóte puterile soluțiunea cestiunei bulgare.

„Telegraphulŭ“ din Bucurescĭ raporteză, că ambasadorulŭ rusescŭ de acolo *Hitrovo* s'ar fi esprimatŭ cătră unu bărbatŭ de statŭ românŭ astfelŭ: „Noi neamŭ recâștigatŭ deja în parte influința în Bulgaria, și suntemŭ convinșĭ, că în curêndŭ maioritatea societății bulgare îșĭ va îndrepta privirile cătră Rusia și o va ruga de a elibera Bulgaria a doua óră din sclăvia în care a cădutŭ.“

SCIRILE ĐILEI.

Ni se comunică din *Orĕștiă*, că inteligința română de acolo și jurŭ se pregătesce seriosŭ a înființa în Orĕștiă, în combinațiune cu o librăriă și edarea unui diarŭ localŭ periodicŭ, și o tipografiă română. Intreprinderea e fórte salutară și nu putemŭ decâtŭ sĕ dorimŭ isbêndă inteligenței române din Orestiă.

* * *

Societatea academică „*România-jună*“ din *Viena* și-a alesŭ pe anulŭ administrativŭ 1887/8 următorulŭ comitetŭ: Preșidente: Virgilŭ *Onițŭ* stud. phil. Vicepreședinte: Demetriu *Acsente* stud. med. Secretarŭ I.: Constantinŭ *Braileanŭ* stud. silv. Secretarŭ II: Eusebie *Isopescul* stud. med. Casar: Nicolae *Hacman* stud. med. Controlor. Emanuilŭ *Haldan* stud. med. Bibliotecar: Nicolae *Maximŭ*, stud. techn. Economŭ: Ioanŭ *Scintilla* stud. silv. In comisiunea literară: Ilie *Gherghell* abs. phil., George *Stolojanu* stud. phil., George *Bogdanŭ* stud. phil., Nicolae *Mixim* stud. techn., Eugeniu *Solomonŭ* stud. med. In comisiunea revedĕtóre: Ion cav. de *Flondor* stud. jur., George *Bogdan* stud. phil., Victorŭ *Popp de Harșian* stud. silv.

* * *

In *Hermanulŭ ungurescŭ*, com. Oderheiu, a fostŭ acum câteva dile o *încăerare sângerósă* între membrii familiei Szakács și între membrii representanței comunale, cu care ocasiune s'a impușcatŭ și dintr'o parte și dintr'alta. Judele comunalŭ fŭ rănitŭ de mórte de unŭ glonțŭ, bĕtrânului Szakács îi trecu unŭ glonțŭ prin peptŭ, și bĕtrânei Szakács îi sfărîmă unŭ altŭ glonțŭ umĕrulŭ: afară de aceștia mai fură rănite și alte persóne.

* * *

Dela stațiunea căii ferate din valea Someșului, *Apahida*, plecă în 11 Ianuarie n. desŭ de diminéță cantonierulŭ Stefan Mocsay cu mai mulțĭ cunoscuțĭ la vênatŭ. Când se împrăștiară vênătorii prin pădure detună de o dată o împușcătură, și cantonierulŭ Stefanŭ Mocsay cădù la pămêntŭ. Primise în piciorŭ o rană adâncă din care curgea sângele vale. Nefericitulŭ omŭ muri în urma scurgerei sângelui înainte de a se fi pututŭ lega bine rana; probabilŭ este că Mocsay s'a împușcatŭ însușĭ din nebăgare de sémă. O altă nefericire se întêmplă în *Kis-Komarom*, unde preotulŭ Karl Pap scóse din nebăgare de sémă cu o umplĕtură de alice ochiulŭ tînĕrului de 17 anĭ Ioan Harcz, și îi răni și brațulŭ dreptŭ.

* * *

Pe drumulŭ dela oficiulŭ de postă din *Clușiu* până la gară s'au perdutŭ, cum spune „Kolozsvár,“ în 19 l. c. două pungĭ în carĭ se aflau cu totulŭ 300 fl. (200 fl. banĭ gata și 100 fl. hărtii de valóre). Pierderea care se spune că a fostŭ causată prin aceea, că ușa carului de postă, fiindŭ rĕu inchisă, s'a deschisŭ pe drumŭ și pungile au cădutŭ pe pavagiu, ceea ce s'a observatŭ numai la gară. Se trimise iute unŭ omŭ înderetu în orașŭ care afla în ulița podului punga cea mai mare golă.

* * *

Din *Șomcuta-mare* ni-se trimite o corespondență, prin care ni-se descrie în colorĭ fórte triste sórtea învĕțătorilorŭ românĭ din acele părțĭ. In mare parte abia decă au o dotațiune anuală de 50—100 fl. Miseria îi împedecă multŭ dela progresŭ pe terenulŭ scientificŭ. Mulțĭ arŭ dori sĕ cetéscă scrierĭ românescĭ, sĕ se cultive în literatura română, dêr mijlócele nu-i ertă spre a'șĭ pute cumpăra cărțĭ. De aceea este fórte de lăudatŭ nisuința acelorŭ bărbațĭ de a-i noștri, carĭ au inițiatŭ idea de a înființa o bibliotecă comună românéscă în Șomcuta-mare, care este centrulŭ Chiorului. Sciutŭ este, din colónele fóiei nóstre, că pentru înființarea acelei bibliotecĭ s'a pusŭ deja o basă destulŭ de frumósă și ar fi fórte de doritŭ, ca Românii sĕ conlucre cu tótă seriositatea pentru desvoltarea și sporirea ei, căcĭ asemenea bibliotecĭ suntŭ nisce isvórĕ neapĕratŭ necesare pentru desvoltarea poporului.

* * *

Lipscanulŭ de mărunțișurĭ *Samu Szentiványi* din Brașovŭ a datŭ falimentŭ.

* * *

Intre *Deva* și *Brănicĭca* fură călcațĭ de trenŭ doi lupĭ. Pe drumulŭ dela *Sibiu* la *Poplaca* întâlni preotulŭ Comanŭ Baca 3 lupĭ, carĭ au luat'o la sănĕtósa în urma larmei făcute de preotŭ. In munții *Hațegului* fură atacațĭ de lupĭ în 10 Ianuarie n. călĕtorii unei sănii. Caii, carĭ deja de mai nainte daseră semne de neliniște, la privirea bestielorŭ o luară la fugă cu sania, ér lupii după ei. Unulŭ dintre călĕtorĭ cu numele Bela Muzsnay impușcă în lupĭ și nimeri pe unulu din ei. Alŭ doilea călĕtorŭ aruncă unŭ straiu în zăpadă, și atuncĭ se opri tótă haita pentru ca sĕ 'lŭ rupă în bucățĭ. Intraceea sania ajunse în vale, ai cărei locuitorĭ eșiră înarmațĭ cu furcóe în contra bețilorŭ Lupĭ, însĕ dispăruseră. — Mai că'i vine omului a crede, că trăesce în selbătăciile Asiei.

* * *

La universitatea din Budapesta s'a promovatŭ în 21 l. c. la gradulŭ de doctorŭ în sciințele juridice d-lŭ *Demetriu Florescu*, candidatŭ de advocatŭ în Lugoș. Adresămŭ felicitările nóstre tînĕrului doctorŭ!

* * *

Casina din *Dobra* — G.-Dobra — va arangia la 5 Februariu 1888. st. n. în „Hotelulŭ la husariu“ în Dobra, unŭ balŭ. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ în favorulŭ casinei. Comitetulŭ arangiatoriu. Intrarea pentru familiă 2 fl. 50 cr., — persónă 1 fl. 50 cr. v. a. Inceputulŭ la 8 óre séra. Contribuirĭ marinimóse se primescŭ cu mulțămire și se vorŭ cuieta pe cale diaristică.

Literatură.

„Amiculŭ Familiei“ diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ literarŭ, cu ilustrațiunĭ. Anulŭ XII. Apare de 2 orĭ pe lună în Gherla. Proprietarŭ, redactorŭ și editorŭ: *N. F. Negrutŭ.* — Nr. 1 dela 1 Ianuarie conține: La anulŭ nou (poesiă); Iacobŭ Mureșianu (ilustrațiunea, biografia și activitatea lui); Cântece (poesiă), de V. B. Muntenescu; Literatura provençala, de dr. Gregoriu Silași; Lasă gândul-țĭ (poesiă), de G. Simu; Județulŭ (romanŭ istoricŭ), de Th. Alexi; Din miseriile sociale (novelă), de Paulina C. Z. Rovinarŭ; E—a (schiță), de Emilia Lungu Puhallo; Unei mórte (poesiă), de Iosifŭ Popescu; Crescerea copiilorŭ în familiă, de Ionŭ Dariu; Doine originalĭ, de Vasiliu Budescu; Diverse; Tristŭ ajunu de anulŭ nou (ilustrațiune); Care bólă costă mai puțin: Copilŭ cu inima bună; Mare-a dis'o (ilustrațiunĭ glumețe) — Nr. 2 dela 15 Ianuarie: Literatura provençala; Județulŭ (urmare); Harfa (narațiune), de T. Korner; Wolfgang Goethe (ilustrațiune și biografiă); Cursulŭ lumei (poesiă), de C. Morariu; Strada Carmen Sylva (romanŭ), de Th. Alexi (urmare); Din miseriile sociale (urmare); Diverse; Glume ilustrate etc.

„Gazeta Sătenului“, revistă ilustrată, menită mai vîrtosŭ pentru poporulŭ agricultorŭ, apare de 2 orĭ pe lună în Rîmnicu-săratŭ. Directorŭ, fundatorŭ și proprietarŭ: *C. C. Datculescu.* Nr. 23 dela 5 Ianuarie conține: Piscicultura, de Zamfirŭ N. Filotti; Florĭ sĕlbatice din România, de C. C. D.; Petrecerĭ în familiă (felurite indigetărĭ interesante); Care suntŭ insectele stricătóre grâului, de C. C. Datculescu; Amorphallus rivieri; Noul smântânitoru „Baby“; Agrișulŭ; Imoralitatea, de N. Andreescu; Crăciunulŭ la diferite națiunĭ; Din Țeră; Din localitate; Miscellanea etc. Pe lângă asta se mai află. ca de obiceiu, o mulțime de gravurĭ negre și colorate.

Scirĭ polițienescĭ.

Vinerea trecută fŭ arestatŭ unŭ chelnĕrŭ fără ocupațiune aflătorŭ în Brașovŭ și predatŭ judecătoriei penale, fiindcă înstreinase prin înșelăciune în acea di după prândŭ 3 părechĭ de fórfecĭ nouĕ dintr'o fierăriă de aicĭ, le vêndù cu prețulŭ de 2 fl. 50 cr. și aceștĭ banĭ îi cheltui pe beutură.

BALŬ.

Balŭ românŭ se va arangia în *Aradŭ*, Sâmbătă la 13/25 Februarŭ 1888, în sala dela „Crucea-albă“. Venitulŭ este destinatŭ în părțĭ egale pentru fondulŭ „Asociațiunei naționale române“ și a societății meseriașilorŭ românĭ „Progresulŭ“, din Aradŭ.

Comitetulŭ arangiatorŭ: Vasilie Pap, Aurelŭ Suciu, Dr. Iuliu Bonciu, George Popoviciu, Severŭ Bocșanŭ, Iuliu Herbai, Savu Raicu, Romulŭ Ciorogariu, Dr. Petru Piposŭ, Dr. Dimitrie Horvatŭ, Dr. Ioanŭ Trailescu, Petru Popoviciu, Ioanŭ Vidu, Traianŭ Vățanŭ, Dr. George Chicin, Dr. Lazarŭ Simonŭ, Dr. Ioanŭ Suciu, Cornelŭ Ardeleanŭ, George Sombati, Aurelŭ Nicóră, Romulŭ Vostinariu.

Bilete de intrare: pentru familiă 4 fl., pentru persónă 2 fl. — Bilete de galeriă: rêndulŭ I cu 2 fl., II-lea cu 1 fl., alŭ III-lea cu 50 cr. Inceputulŭ la 8 ore.

Oferte marinimóse suntŭ a se adresa domnului *Aurelŭ Suciu*, advocatŭ în Aradŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Petersburg, 22 Ianuarie. Precum spune „Swiet,“ Muntenegrenii, carĭ au luatŭ parte la ataculŭ Burgasului, au călcatŭ pe teritoriulŭ bulgarŭ în trei grupe. Cele dintâiu două au fostŭ respinse peste graniță, desarmate de militarĭ turcescĭ și internate în Adrianopolŭ. A treia grupă de vr'o sută de omenĭ, sub comanda lui Bajanov, se susținù contra militarilorŭ bulgarĭ și primì dela ceștĭ din urmă cam peste o sută de desertorĭ.

Se speră că lui Bajanov îi va succede sĕ estindă rayonulŭ revoluțiunei, deórece respectivele cercurĭ au arătatŭ totdéuna o atitudine hotărîtă.

Constantinopolŭ, 22 Ianuarie. Pórta are intențiunea sĕ reducă lefurile ambasadorilorŭ cu jumătate.

DIVERSE,

Câtă muncă costă mierea? Unŭ naturalistŭ străinŭ face în privința acestei întrebărĭ următórea socotélă: O albină, pentru ca sĕ pótă aduna unŭ chilo de miere, trebue sĕ cerceteze 800.000 de florĭ; pe di însĕ abia póte cerceta 700—1000 florĭ și încă în timpulŭ celŭ mai bogatŭ de florĭ; prin urmare unŭ stupŭ constătătorŭ din 50,000 de albine e în stare a aduna pe di 2 chilo de miere.

O sinucidere originală. Una dintre cele mai bune artiste din Roma, domnișóra Bastia, s'a sinucisŭ dilele acestea într'unŭ modŭ de totŭ originalŭ: prin fóme. S'a închisŭ într'o pivniță, a aruncatŭ cheia, și a statŭ acolo dile întregĭ, până ce au ucis'o cele mai grozave chinurĭ pe lume, chinurile fómei. Er causa sinucideri e totŭ atâtŭ de originală, ca și sinuciderea. Ea juca pe „Aida“ și dela o vreme n'a mai pututŭ sĕ farmece lumea prin figura ei, de óre-ce s'a îngrășatŭ prea tare și astfelŭ avêndŭ o taliă cu multŭ mai grósă decâtŭ se cuvine unei fete svelte. ea s'a sinucisŭ de nĕcasŭ și ciudă.

NECROLOGŬ.

Publicarămŭ cu altă ocasiune necrologulŭ rĕposatului *Ioanŭ Popŭ*, notarŭ de cercŭ și proprietarŭ în comuna Șardŭ de lângă Teușŭ, a căruia mórte s'a sĕvêrșitŭ la 24 Decemvre n. a tr. In privința acestui vrednicŭ barbatŭ ni-se comunică, că a fostŭ unulŭ dintre cei mai călduroșĭ sprijinitorĭ ai tuturorŭ causelorŭ românescĭ și îndeosebĭ pentru poporulŭ românŭ din Șardŭ șĭ-a câștigatŭ în decursulŭ vieții sale neuitate merite. Lui este a se atribui ocrotirea poporului românŭ din Șardŭ de impilările din partea străinilorŭ și mai vêrtosŭ din partea esecutorilorŭ de dare. A fostŭ creștinŭ adevĕratŭ, îndurătorŭ față cu cei nĕcăjițĭ și cu sinceră aderință față de causele românescĭ. Românii recunoscĕtorĭ au alergatŭ la îmormêntarea lui din tóte părțile. Astrucarea s'a sĕvêrșitŭ prin d-lŭ protopopŭ Hosu din Têrgulŭ Mureșului, însoțitŭ de d-lŭ protopopŭ Micu din Alba-Iulia, profesorulŭ S. Radu din Blașŭ, preotulŭ Ioanŭ Pĕcurarŭ din Tŭrŭ, preotulŭ Basiliu Andrea din Ighiu, ér ca lectorŭ a oficiatŭ d-nulŭ Aurelŭ Popŭ Bota, cancelistŭ metropolitanŭ în Blașŭ. Multŭ a ridicatŭ solemnitatea îmormêntărei vrednicului defunctŭ corulŭ d-lui profesorŭ de cantŭ din Blașŭ, Nicolau Ionașŭ. Din cele ce ni-se scriu se vede, că rĕposatulŭ ca notarŭ a fostŭ aprópe fără părechiă între colegii sĕi românĭ. — Dumnedeu sântulŭ sĕ-lŭ ierte și sĕ-lŭ odihnéscă!

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 22 Ianuarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.44	Vend.	8.46
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.03
Lire turcescĭ	„	11.35	„	11.37
Imperialĭ	„	10.35	„	10.38
Galbinĭ	„	5.90	„	5.96
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ . . .	„	109.—	„	109. 5
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Ianuarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 5%	97.55
Renta de hârtiă 5%	83.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . .	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . .	94.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . .	124.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . .	110.75
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișu	103.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50
Bouurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescu	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ .	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.—
Renta de hărtiă austriacă.	78.60
Renta de argintŭ austriacŭ	86.—
Renta de aurŭ austriacŭ	110.10
Acțiunile băncei austro-ungare. . . .	136.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. . .	869.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. . .	273.—
Argintŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ . .	5.97
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 împ. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	126.75

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

tului când e dusŭ la grópă în di de vêntŭ.

— Ecă întrebările, părinte Onofrei: Voiu sĕ sciu. întâiu, *câtŭ prețuescŭ eu?* Imbunătorii din jurulŭ scaunului domnescŭ îmĭ dicŭ că sunt omŭ fără de prețŭ... Ha! ha! ha! Ce credĭ d-ta părinte? Alŭ doilea, voiu sĕ sciu, — *de óre-ce Dumnedeu a pusŭ spadă oțelită în mâna mea, la care neamurile vecine se închină, — în câtŭ timpŭ putere-așŭ eu ajunge dela unŭ capătŭ la altulŭ alŭ lumii?* Și alŭ treilea, îmĭ vei spune, *care-i gândulŭ în care suntŭ greșitŭ?* In bresla lingușitorilorŭ din Divanŭ nu potŭ găsi rĕspunsŭ nicĭ la așa întrebare. Unŭ preotŭ cu mintea luminată de învĕțătură cum dice lumea că ești sfinția ta, va găsi rĕspunsŭ bunŭ cu mare înlesnire. Așa dér la 15 Cireșarŭ când *sórele o fi a chindie*... la Romanŭ... la Divanŭ... Rĕspunsurĭ bune ca dela unŭ omŭ de carte așteptŭ. *Episcopŭ de Rădăuțĭ*, orĭ spêndzuratŭ, séu tăiatŭ... de nu buzdugănitŭ!.. Amu disŭ!...

— Dér, Măria ta!...

— Am disŭ, strigă Ștefanŭ-Vodă. încălicândŭ cu curtenii și plecândŭ îndĕrĕtŭ spre Romanŭ.

(Va urma.)

PUBLICAȚIUNE

de licitațiă și totodată de pertractare a oferteloră.

Luni, 30 Ianuarie 1888 st. n., 9 óre a. m., se va ține in sala cea mare a Reuniunei industriale din Brașovŭ, strada Căldărariloră Nr. 518, licitația verbală pentru vêndarea fosteloră realități ale lui Georg Türk, cumpĕrate de Cassa generală de păstrare din Brașovŭ (Kronstädter allgemeine Sparkasse), și anume vêndarea. la care se vorŭ primi și oferte în scrisŭ (sigilate):

1. A fabricei de hărtiă din Blumena șoseua laterală dimpreună cu dreptulŭ pentru folosirea și puterea apei cu prețulŭ de strigare de 28.000 fl.

2. A celoră 7 căsuțe pentru lucrătorĭ dimprejurulŭ fabricei, cu prețurile de strigare, carĭ se potŭ vedea între condițiunile de vêndare.

3. A 3 holde situate înaintea fabricei (parte comassate), cu prețulŭ de strigare de câte 150 fl., eventualŭ 500 fl.

4. A morii pentru măcinatulŭ lemnului dela Timișulŭ de josŭ, dimpreună cu dreptulŭ pentru folosirea apei și a puterei acesteia, cu prețulŭ de strigare de 5000 fl. și

5. a piuei ce se află în apropierea celei din urmă, situată în Valea Mamba cu dreptulŭ pentru folosirea apei și a puterei acesteia, cu prețulŭ de strigare de 1000 fl.

La acéstă pertractare de vêndare se învită doritorii de a cumpĕra cu aceeașĭ observare, că $^2/_3$, adică două din trei părțĭ ale prețului de cumpĕrare potŭ rĕmânea ca hipotecă asupra realității (obiectului) cumpĕrate cu dobênda anuală de $6^0/_0$, și că tóte celelalte condițiunĭ de vĕndare, resp. ale licitațiunei și ale pertractării oferteloră se potŭ vedea în orele de oficiu înaintea prândului în localulŭ cassei generale de păstrare din Brașovŭ.

Brașovŭ, 17 Decemvre 1887.

Cassa generală de păstrare — Brașovŭ.
(Kronstädter allgemeine Sparkasse.)

200,3—3

Unŭ învĕțăcelŭ

care sĕ fi absolvatŭ celŭ puținŭ trei clase gimnasiale orĭ reale, și cunósce limba română și una celŭ puținŭ din celelalte limbĭ ale țĕrii, se primesce în Tipografia **A. Mureșianu.**

F. Nru 4 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Pe basa planului economicŭ aprobatŭ de către loculŭ mai înaltŭ se pune la vêndare în cerculŭ forestierŭ *Apacza*, revierului orășenescŭ din *Krizbavŭ*, clasa de esploatare *B. Districtulŭ I, secția 1 și 2*, circa *313 metri cubicĭ copacĭ de stejarŭ* în picióre.

Copacii suntŭ în numĕrŭ de *416 bucățĭ* și pănă la înălțimea peptului, au unŭ *diametru mijlociu de $37^1/_2$ cm.* și o înălțime de *14 metri.*

Afară de aceștia se mai punŭ acolo la vêndare în *Határpatak*, dosulŭ dela *Szekarok* pănă la *Komlos, 97 trunchĭ de stejarŭ* pănă la *160 cm.* diametru, cuprindêndŭ în totalŭ circa *441 metri cubici* lemnŭ de cualitate inferioră.

Spre scopulŭ acestei vêndărĭ se va ținea **Lunĭ, 30 Ianuariu n. a. c. II ore a. m. în biuroulŭ forestierŭ-orășenescŭ din locŭ** pertractarea oferteloră; — pănă la acestŭ terminŭ sĕ potŭ vedea condițiunile ofertei și ale contractului la subsemnatulŭ oficiu și la administrațiunea orășĕnéscă a revirului Krizbavŭ, în órele de oficiu; la celŭ din urmă se póte cere și arătarea lemneloră de tăiatŭ la fața locului.

Doritorii de a cumpĕra sĕ 'șĭ predea la subsemnatulŭ oficiu forestierŭ pănă la terminulŭ susŭ numitŭ ofertele lorŭ în scrisŭ, sigilate și provĕdute cu timbru de 50 cr. In aceste oferte sĕ arate prețulŭ pentru unŭ metru cubicŭ deosebitŭ pentru copacĭ și deosebitŭ pentru trunchĭ, sĕu ca sumă paușală pentru cantitatea lemneloră ce doresce a cumpĕra, sumele trebue scrise precisŭ atâtŭ în cifre, câtŭ și cu litere; ofertele mai trebue sĕ conțină ca vadiu și $30^0/_0$ din suma oferată pentru cumpĕrare în banĭ gata sĕu hârtii cu valóre de cauțiune, numele și locuința trebue scrise precisŭ și lămuritŭ și totodată a declara că condițiunile de ofertare și ale contractului îi suntŭ cunoscute, și că se supune necondiționatŭ la aceste.

Brașovŭ, 9 Ianuariu 1888.

Oficiulŭ forestierŭ orășenescŭ.

Licitațiune liberă.

Casa dimpreună cu o grădină mare și frumósă a lui Zaharia Szava aflătóre în cetate, **strada căldărariloră sub Nr. 521** sĕ va vinde pe calea licitațiunii libere **la 25 Ianuarie 1888** înainte de amiadĭ la 9 óre în cancelaria cărțiloră funduare a tribunalului reg. de aicĭ.

Condițiunile de licitațiune suntŭ a se vedé în cancelaria D-lui advocatŭ **Carl Adam din piață No. 91.**

4,3—2

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULŬ FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesie, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Româniloră de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individiloră din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2^1/_2$ — $3^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereiloră și preoțiloră mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințeloră teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ ori-cui cere.

☛ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚŬ“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☚

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de preste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute pănă acum — avêndŭ și o notiță istorică la fie-care serbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modulŭ cum s'a stabilitŭ respectiva serbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însore. Novelă de Maria Schwartz. traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Eupide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popu Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa sĕu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii forte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ eleviloră normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătoriloră și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplaru cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămu vre-unu opŭ, întocmitŭ după lipsele scóleloră nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ directoriloră și învĕțătoriloră ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulŭ 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică forte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composițiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplaru broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în păndă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.: 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.